

ประโยค ป.ธ. ๔

แปล ไทยเป็นมคธ

สอบ วันที่

๒๕๖

ภาค ๑ หน้า ๖๔-๖๕

๑. ลำดับนั้น กุลธิดาคนหนึ่ง ได้ทำกาละในเวลาเย็น ซึ่งยังมีทันเทียมแห่ง ชูบชืด เพราะพยธิกำเรบขึ้น ในครู่เดียวกันนั้น ๑ พวกญาติ ห้ามศพกุลธิดานั้นไปสู่วาฬในเวลาเย็น พร้อมด้วยเครื่องเผาต่าง ๆ มีพื้นและน้ำมัน เป็นต้น ให้คำจ้างแก่หญิงเฝ้าป่าช้า ด้วยคำว่า “นางจงจัดการเผาศพนี้” ดังนี้แล้ว มอบ (ศพ) ให้แล้วหลีกไป ๑ นางเปลื้องผ้าห่มของกุลธิดานั้นออกแล้ว เห็นสรีระซึ่งตายเพียงครู่เดียวกันนั้น แสนประณีต มีสีดังทองคำ จึงคิดว่า “อารมณีนี้อาจจะแสดงแก่พระผู้เป็นเจ้า” แล้วไปไหว้พระเถระกล่าวว่า “ท่านเจ้าข้า อารมณีสื่อเห็นปานนี้ มีอยู่ ขอพระคุณเจ้าฟัง (ไป) พิจารณาเถิด” ๑ พระเถระรับว่า “จ๊ะ” ดังนี้แล้วไป ให้เลิกผ้าห่มออกแล้ว พิจารณาตั้งแต่นั้น ผ้าเท้าถึงปลายผมแล้ว พุดว่า “รูปนี้ประณีตยิ่งนัก มีสีดุจทองคำ, นางพึงใส่รูปนั้นในไฟ ในกาลที่รูปนั้นถูกเปลวไฟ ไหญลุวแล้ว จึงบอกแก่ข้าพเจ้า” ดังนี้แล้ว ไปยังที่อยู่ของตนนั้นแล นิ่งแล้ว ๑ นางทำอย่างนั้นแล้ว จึงแจ้งแก่พระเถระ ๑ พระเถระไปพิจารณา ๑ ในที่ถูกเปลวไฟกระทบแล้ว ๆ สีแห่งสรีระได้เป็นดังแมงโคต่าง ๆ เท้าทั้งสองงอหงิกห้อยลง มือทั้งสองกำเข้า หน้าผากได้มีหนังปกแล้ว ๑ พระเถระพิจารณาว่า “สรีระนี้ เป็นธรรมชาติทำให้ไม่วายกระสัน แก่บุคคลผู้แลดูอยู่ในบัดเดียวกันเอง, แต่บัดนี้ (กลับ) ถึงความสิ้นถึงความเสื่อมไปแล้ว” กลับไปที่พักกลางคืน นั้นพิจารณาถึงความสิ้นและความเสื่อมอยู่ กล่าวคาถาว่า

“สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ มีอันเกิดขึ้นและเสื่อมไปเป็นธรรมดา,
เกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป ความสงบแห่งสังขารนั้นเป็นสุข”

เจริญวิปัสสนาได้บรรลุพระอรหัตต์ พร้อมด้วยปฏิสัมภิทาทั้งหลาย ๑

๑. ลำดับนั้น กุลธิดาคนหนึ่ง ได้ทำกาละในเวลาเย็น **ซึ่งยังมีทันเที่ยวแห่ง ชูบชืด** เพราะพยาธีกำเริบขึ้นในครู่เดียวนั้น ๑ พวกญาติ ทามศพกุลธิดานั้นไปสู่ป่าช้าในเวลาเย็น พร้อมด้วยเครื่องเผาต่าง ๆ **มีพินและน้ำมัน เป็นต้น** ให้ค่าจ้างแก่หญิงเฝ้าป่าช้า ด้วยคำว่า “นาง**จงจัดการเผาศพนี้**” ดังนี้แล้ว มอบ (ศพ) ให้แล้วหลีกไป ๑

๑ อถกกา กุลธิดา ตมฺหุตฺตํ **สมุฏฺฐิตฺเตน** พุยาธินา สายณฺหสมเย **อมิลตา อกิลนฺตา** กาลมกาลิ ๑ ตเมณฺ ญาตโย **ทารุเตลาทีหิ** สหฺธิ์ สายํ สุสานํ เนตฺวา สุสานโคปิกาย อิมิ **ฉาเปตีติ** ภาตี ทตฺวา นิยฺยาเทตฺวา ปกฺกมึสุ ๑

นาง**ปลื้อมผ้าห่ม**ของกุลธิดานั้นออกแล้ว เห็นสรีระซึ่งตายเพียงครู่เดียว นั้น แสนประณีต มีสีดังทองคำ จึงคิดว่า “**อารมณฺนี้ควร**จะแสดงแก่พระผู้เป็นเจ้า” แล้วไปไหว้พระเถระกล่าวว่า “ท่านเจ้าข้า **อารมณฺ**ชื่อเห็นปานนี้ มีอยู่, ขอพระคุณเจ้า**พึง (ไป) พิจารณาเถิด**” ๑

สา ตสฺสา **ปารุปนฺวตฺถํ** อปนฺตฺวา ตํ มุหฺตฺตมฺตํ ปณฺตีตปณฺตีตํ สุวณฺณวณฺณํ สรีริํ ทิสฺวา อิมํ อยฺยสฺส ทสฺเสตฺถุ **ปฏฺฐิรูปํ** อารมฺมณฺหนฺติ จินฺหฺเตตฺวา คนฺตฺวา เถริํ วนฺทิตฺวา เอวฺรูปํ นาม ภาเนเต อารมฺมณฺ อตฺถิ **โวลฺเกยฺยาถาติ** อาห ๑

พระเถระรับว่า “จ๊ะ” ดั่งนี้แล้วไป ให้เลิกผ้าห่มออกแล้ว พิจารณาตั้งแต่ฝ่าเท้าถึงปลายผมแล้ว พู่ว่า “รูปนี้ ประณีตยิ่งนัก มีสีดุจทองคำ, นางพึงใส่รูปนี้ในไฟ ในกาลที่รูปนี้ถูกเปลวไฟใหญ่ลวกแล้ว จึงบอกแก่ข้าพเจ้า” ดั่งนี้แล้ว ไปยังที่อยู่ของตนนั้นแล นิ่งแล้ว ฯ นางทำอย่างนั้นแล้ว จึงแจ้งแก่พระเถระ ฯ พระเถระไปพิจารณา ฯ

เถโร สาธุติ คนตุวา ปารุปนวัตถ์ นีหฺราเปตฺวา ปาทลโต ยาว เกสคฺคา โอลเกตฺวา
อดิปถิตเมตํ รูปํ สุวณฺณวณฺณํ อคฺคิมฺหิ นํ ปกฺขิปิตฺวา มหาชลาหิ คหิตกาเล มยฺหํ
อาโรเจยยาสิตี วตฺวา สกฺกุฐานเมว คนตุวา นิสีหิ ฯ สํ ตถา กตฺวา เถรสฺส อาโรเจสิ ฯ
เถโร คนตุวา โอลเกสิ ฯ

ในที่ถูกเปลวไฟกระทบแล้ว ฯ สีแห่งสรีระได้เป็นดั่งแม่โคต่าง ฯ เท้าทั้งสอง งอหงิกห้อยลง มือทั้งสองกำเข้า
หน้าผากได้มีหนังปกแล้ว ฯ

ชาลาย ปหฺภูปหฺภูฐานเน กวรคาวี วิย สรีรวณฺณํ อโหสิ ฯ ปาทา นมิตฺวา โอลมฺพีสุ หตฺถา
ปฏิกฺขชฺชีสุ ลลาภํ นิจฺจมฺมํ อโหสิ ฯ

พระเถระพิจารณาว่า “สรีระนี้ เป็นธรรมชาติทำให้ไม่ถาวรกระสัน แก่บุคคลผู้เฒ่าอยู่ในบัดเดี๋ยวนี้เอง, แต่บัดนี้ (กลับ) ถึงความสิ้นถึงความเสื่อมไปแล้ว” กลับไปที่พักกลางคืน นั่งพิจารณาถึงความสิ้นและความเสื่อมอยู่ กล่าวคาถาว่า

“สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ มีอันเกิดขึ้นและเสื่อมไปเป็นธรรมดา,
เกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป ความสงบแห่งสังขารนั้นเป็นสุข”

เจริญวิปัสสนาได้บรรลุพระอรหัต **พร้อม**ด้วยปฏิสัมภิทาทั้งหลาย ฯ

เถโร อิหิ สรีริ อิทาเนว โอลเณตทาน์ อปฺริยณฺตีการิ หุตฺวา อิทาเนว ขยปฺปตฺตํ วยปฺปตฺตนฺติ
รตฺติภูฏานํ คนฺตฺวา นิสิตฺตฺวา ขยวยํ **สมฺปสฺสฺมาโน**

"อนิจฺจา วต สงฺขารา อฺปฺปาทวฺยธมฺมิโน
อฺปฺปชฺชิตฺวา นิสฺสณฺนติ เตสํ ฐปฺสโม สฺุชฺชติ"

คาถํ วตฺวา วิปสฺสนํ วทฺฺเขตฺวา **สท** ปฏฺิสมฺภิทาหิ อรหตฺตํ ปาปฺุณิ ฯ